

Όσοι/ες ψάχνουν σωτήρες ή ένα καλύτερο αύριο στις κάλπες την επόμενη μέρα για άλλη μια φορά θα τρώνε τις ελπίδες τους από το χώμα

Όσα είναι τα αφεντικά, σεξιά κι αριστερά

Διανύουμε πλέον τον 1ο χρόνο χωρίς «μνημόνια», αφού για 8 χρόνια 4 διαφορετικές κυβερνήσεις (σοσιαλιστικές, δεξιές και αριστερές, μονοκομματικές, υπηρεσιακές ή συνασπισμοί κομμάτων) εφάρμοσαν χωρίς παρέκκλιση το πρόγραμμα νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης, που υποδείχτηκε ως το φάρμακο για την κρατική κρίση χρέους, στο πλαίσιο της παγκόσμιας συστημικής κρίσης που εκδηλώθηκε το 2007. Στο πλάι τους όλα αυτά τα χρόνια είχαν αταλάντευτα τα ΜΜΕ, τα οποία σε κάθε στιγμή και διαφορετική περίοδο επιτέλεσαν στο ακέραιο τον χειραγωγικό και προπαγανδιστικό τους ρόλο, ως κυρίαρχοι φορείς του εκφοβισμού, των διλημμάτων, της ρητορείας περί «αναγκαίων θυσιών» και «ευθύνης όλων μας» για την κρίση και τα μνημόνια.

Οι αλληλαγές ήταν σαρωτικές. Τα πρώτα χρόνια επιβλήθηκαν καταιγιστικά με το δόγμα-του-σοκ, με εκβιαστικά διλήμματα, κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης, εντατική ιδεολογική και αστυνομική καταστολή: κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ (2009-11), συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ-ΝΔ-ΛΑΟΣ (2011-12), συγκυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ (2012-15) που τον πρώτο χρόνο περιλάμβανε και τη ΔΗΜΑΡ. Ενδεικτικά σημεία της περιόδου ήταν η διασπορά του φόβου, τα αστυνομοστρατιωτικά δόγματα και οι ειδικές μονάδες «αντιμετώπισης πλήθους» καθώς και η πριμοδότηση παρακρατικών ταγμάτων εφόδου ως συμπληρωματικού μηχανισμού καταστολής, με παρελάσεις τρομοκρατίας στους δρόμους και επιθέσεις κατά μεταναστών και αγωνιζόμενων, μέχρι τον περιορισμό τους και τις διώξεις εναντίον τους, όταν μετά από μια σειρά δολοφονικών επιθέσεων, με αποκορύφωμα τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα και την αντιφασιστική έκρηξη που ακολούθησε, κρίθηκε ότι οι νεοναζιστικές συμμορίες από παράγοντας επιβολής της συστημικής ομαλότητας έχουν μετατραπεί σε παράγοντα αποσταθεροποίησης.

Τα επόμενα χρόνια, οι επόμενοι διαχειριστές της κρατικής εξουσίας (ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ) αναδείχθηκαν μέσα από το εμπόριο ελπίδας και με την εφεδρεία διαφορετικών κομματιών του κοινοβουλευτικού φάσματος (κατά στιγμές, ανά περίπτωση και αναλόγως των εσωτερικών τριγμών κάθε κόμματος) αποδείχθηκαν μαέστροι στην απόσπαση κοινωνικών συναινέσεων, την επιβολή της κοινωνικής-ταξικής ειρήνης και της συστημικής ομαλότητας, δια μέσου της ενσωμάτωσης του λόγου των κινημάτων της προηγούμενης περιόδου και με την παραχώρηση κάποιων «κοινωνικών δικαιωμάτων». Εργάστηκαν εντατικά για την κρατικοποίηση των κινημάτων με τη μετατροπή τους σε μοχλό πίεσης, σε κοινωνικό παράγοντα κυβερνητικής στήριξης στις «διαπραγματεύσεις» με τους

«εταίρους» (ας θυμηθούμε τις συγκεντρώσεις σε διάφορες πηλατείες ανά την επικράτεια τους πρώτους μήνες διακυβέρνησής τους), οργάνωσαν μέχρι και δημοψήφισμα για τον λόγο αυτό, καταλήγοντας να επικυρώσουν τη συνέχιση της υποδεικνυόμενης πολιτικής και να ψηφίσουν ένα τρίτο μνημόνιο μαζί και με κόμματα της αντιπολίτευσης. Εφάρμοσαν πιστά την πολιτική των θεσμικών και οικονομικών αναδιαρθρώσεων και της κοινωνικής-ταξικής ισοπέδωσης.

Γιατί αν οι προηγούμενες «μνημονιακές κυβερνήσεις» στηρίχθηκαν πάνω στην ωμή επιβολή και τα δόγματα νόμου, πυγμής και τάξης, η αριστερά του κράτους επένδυσε στην απονεύρωση των κοινωνικών-ταξικών αντιστάσεων, διέσπειρε κοινωνικά ένα αίσθημα ματαιότητας και βάθυνε τον κοινωνικό συντηρητισμό, με την καθημερινή διάχυση πατριωτικών λόγων, τη διαρκή επίκληση των «εθνικών συμφερόντων», την επιστροφή του στρατού ως ρυθμιστή κοινωνικών υποθέσεων (στρατοπεδικοί χώροι εκτοπισμού μεταναστών/ριών, ανάληψη δημόσιων έργων, ανάθεση του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας σε εν ενεργεία στρατιωτικό κ.α.), την επαναφορά του εθνοκρατικού-καπιταλιστικού δόγματος μιας «Ελλάδας ηγέτιδας δύναμης στα Βαλκάνια και πυλώνα σταθερότητας στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο».

Εν τέλει, με τις εναλλαγές τους στην εξουσία και τονίζοντας πάντα τη «συνέχεια του κράτους», δεν άφησαν τίποτα όρθιο για τις «υποτελείς τάξεις», σε επίπεδο μισθών, συντάξεων, εργασιακών σχέσεων, φορολογικών χαρατσιών, αναπαραγωγικής δυνατότητας των χαμηλότερων στρωμάτων. Η ληηλασία βουνών, ποταμιών, θαλασσών καθώς και τοπικών κοινωνιών που «έτυχε» να βρίσκονται σε περιοχές επενδυτικού ενδιαφέροντος, εντάθηκε. Οι μετανάστες και οι μετανάστριες χαρακτηρίστηκαν ως βάρος, ως απειλή, ως μισοί, ως περιττές και με τις εναλλασσόμενες αναπαραστάσεις τους είτε ως «εισβολείς» είτε ως «θύματα ανθρωπιστικής κρίσης» εκτοπίστηκαν μαζικά σε στρατοπεδικούς χώρους αορατοποίησης, γκετοποίησης και ομηρίας.

Απέναντι σε αυτή την κυριαρχική πολιτική οι «από κάτω» αγανάκτησαν. Πολλοί και πολλές διαμαρτυρήθηκαν, διαδήλωσαν, συγκρούστηκαν, αντιμετώπισαν την καταστολή. Ως συλλογική δυνατότητα, ωστόσο, έφτασαν στα όρια των περιεχομένων, των επιδιώξεων και των αντοχών τους. Οι δρόμοι και τα οδοφράγματα εγκαταλείφθηκαν, οι συνελεύσεις άφησαν τη θέση τους στη δύναμη της αδράνειας. Κάποιοι/ες απογοητεύτηκαν και αποσύρθηκαν στην ιδιωτικότητα ενώ άλλοι/ες στήριξαν ξανά τις ελπίδες τους σε νεόκοπους σωτήρες, εγκλωβίστηκαν και περιορίστηκαν στο αίτημα επιστροφής στην προηγούμενη κατάσταση, διαψεύστηκαν για άλλη μια φορά και τώρα κοιτάνε τη «νέα μέρα» που ανακοινώνουν οι μνηστήρες των πρωθυπουργικών και υπουργικών θώκων ότι έρχεται, χωρίς να τους φαίνεται όμως καθόλου ότι ξημερώνει. Από την άλλη, δεν έλειψαν κι εκείνοι/ες που έπαθαν πατριδοπληξία, ερμήνευσαν την κατάσταση ως συνωμοσία κατά του «ένδοξου ελληνισμού», στοιχήθηκαν πίσω από κάποια ακροδεξιά/εθνικιστική/φασιστική φράση και ζουν στα σκοτάδια της γαλανόλευκης με την οποία έχουν τυλιχτεί, «οραματιζόμενοι» εθνεγερσίες μέχρι πογκρόμ και κρεματόρια.

Ωστόσο, αντιστάσεις, με διαφορετική μορφή ή ένταση, συνεχίζουν να υπάρχουν και πάντα θα υπάρχουν. Όπως οι συνεχόμενοι ξεσηκωμοί μεταναστ(ρι)ών στα κέντρα κράτησης και «φιλοξενίας», αντιεθνικιστικές, αντιμιλιταριστικές και αντιφασιστικές δράσεις, κινήσεις αλληλεγγύης σε διωκόμενους ολικούς αρνητές στράτευσης και φυλακισμένους αγωνιστές, αγώνες τοπικών κοινωνιών ενάντια στη ληηλασία των περιοχών και των κοινοτήτων τους, ταξικές κινητοποιήσεις όπως η πρόσφατη απεργία των δικυκλιστών courier-delivery-εξωτερικών, παρεμβάσεις ενάντια στον σεξισμό και την πατριαρχία, αγώνες όσων δεν χωρούν στις κυρίαρχες νόρμες φύλου και σεξουαλικότητας.

Διανύουμε, λοιπόν, τον 1ο χρόνο μιας «μεταμνημονιακής εποχής», που χαρακτηρίζεται από μια συμφωνία μεταξύ της εγχώριας και υπερεθνικής κυριαρχίας, διασφάλισης και συνέχισης των νεοφιλελεύθερων πολιτικών και αναδιαρθρώσεων. Ωστόσο, τα πηγάδια διλήμματα (όπως: Εφαρμόζουμε ή καταργούμε τα μνημόνια; Ευρώ ή δραχμή;) που χαρακτήρισαν τις εκλογικές αναμετρήσεις και τα δημοψηφίσματα των προηγούμενων ετών, έχουν ατονήσει. Οι κοινοβουλευτικές εκλογές της 7ης Ιούλη 2019 θα διεξαχθούν

στη βάση πολιτικών προγραμμάτων όπως διακηρύσσουν τα κομματικά επιτελεία των βασικών διεκδικητών της κρατικής εξουσίας. Η κοινωνική πόληωση έχει υποχωρήσει, οι κοινωνικοί αγώνες έχουν ατονήσει, το πολιτικό σύστημα έχει επανασταθεροποιηθεί.

Τα προγράμματα βέβαια των κύριων διεκδικητών της κυβερνητικής εξουσίας είναι ίδια στα βασικά τους σημεία: «γη και ύδωρ» για το κεφάλαιο στο όνομα των επενδύσεων και της «εθνικής ανάπτυξης», συνέχιση των «διαρθρωτικών αλληλαγών» και της λιτότητας, διατήρηση της ευρωπαϊκής επιτήρησης, αναβάθμιση του νατοϊκού ρόλου του ελληνικού κράτους και των περιφερειακών του συμμαχιών (Ισραήλ, Αίγυπτος, Κύπρος), «ενιαία εθνική γραμμή» επεκτατικής εξωτερικής πολιτικής, «αποκατάσταση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών». Οι θέσεις τους περιστρέφονται εξίσου (απλά με διαφορετικές αποχρώσεις) γύρω από πατριωτικούς λόγους, εθνικές (αυτ)απάτες, δόγματα ασφάλειας και πίστη στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Αυτό στο οποίο διαγκωνίζονται είναι οι υποσχέσεις, είτε για επιδόματα και προσωρινές θέσεις κακοπληρωμένης εργασίας για τα κατώτερα στρώματα είτε για φοροελαφρύνσεις και απαλλογές για τα μεσαία στρώματα, αντλώντας πάντα από τα «ματωμένα πλεονάσματα» και με την Κομισιόν να υποδεικνύει «κινδύνους εκτροχιασμού της δημοσιονομικής πολιτικής» (που σημαίνει ότι τα περισσότερα από αυτά θα μείνουν προεκλογικές εξαγγελίες). Η «επιστροφή στην κανονικότητα» που ανακοινώνουν οι επίδοξοι κυβερνήτες και αναμεταδίδουν τα δημοσιογραφικά φερέφωνα, υποδεικνύει ότι κύριο μέλημα των ψηφοφόρων πλέον είναι η επιλογή του καλύτερου διαχειριστή για την επόμενη μέρα. Μία «κανονικότητα», βέβαια, που προϋποθέτει μεγάλα κοινωνικά κομμάτια, τα οποία χαρακτηρίζονται «περιττά», να επιβιώνουν σε συνθήκες εξαθλίωσης και να βρίσκονται μόνιμα στο στόχαστρο της καταστολής.

Προς άγρα εκλογικής πελατείας έχουν βγει βέβαια και τα διάφορα μικρότερα κόμματα, προσπαθώντας να συγκεντρώσουν ψήφους συμπάθειας ή διαμαρτυρίας, για τη διατήρηση των μηχανισμών τους, για την πρόσβαση στα κρατικά κονδύλια επιδότησής τους, για τους παχυλούς βουλευτικούς μισθούς, για τον ενδεχόμενο «ρυθμιστικό» τους ρόλο στη συγκρότηση κυβέρνησης. Από τα διάφορα φασιστόμοτρα της γραβάτας ή των ταγμάτων εφόδου, οπαδούς του «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια» και της εξόντωσης των «άλλων», μέχρι διάφορους «άκαπνους» μετριοπαθείς κεντρώους διαθέσιμους να συγκυβερνήσουν και την «κομμουνιστική αριστερά», τις διάφορες παραλληλαγές υποστηρικτών του γραφειο-κρατικού καπιταλισμού, των αυταρχικών κομματοκρατούμενων καθεστώτων του πάληι ποτέ «υπαρκτού σοσιαλισμού».

*Αν οι εκλογές μπορούσαν να αλλάξουν τον κόσμο
θα ήταν παράνομες*

Η ψηφοφορία αποτελεί τη ραχοκοκαλιά των περίφημων δημοκρατικών διαδικασιών και η εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη αντιπροσώπων (στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο, στο συνδικάτο, στο δήμο, στην περιφέρεια, στο κοινοβούλιο) την πεμπτούσια του περιβόητου δημοκρατικού πολιτεύματος. Στην πραγματικότητα, η πίστη στην αξία της ψηφοφορίας και στην αρχή της πλειοψηφίας-μειοψηφίας είναι άκρως ανταγωνιστική σε άλλες διαδικασίες και τρόπους λήψης συλλογικών αποφάσεων, βασισμένων στη συνδιαμόρφωση και τη σύνθεση. Κι αυτό ισχύει εξίσου και για την «άμεση δημοκρατία», την εμφανιζόμενη ως την πιο «αγνή και ανόθευτη» μορφή δημοκρατίας.

Η Δημοκρατία αναγνωρίζει την ύπαρξη αντιτιθέμενων και ανταγωνιστικών συμφερόντων, απόψεων και επιθυμιών, επιδιώκοντας την προβολή τους στο κομματικό-κοινοβουλευτικό σύστημα και τη διαμεσολάβησή τους για την απαλοιφή των κοινωνικών συγκρούσεων. Οι εκλογές επιτελούν τον ρόλο ενός βασικού μηχανισμού κοινωνικής ειρήνευσης και συστημικής εξισορρόπησης για την κυριαρχία. Δεν είναι τυχαίο πως όποτε ξεσπά κοινωνική ανταρσία, ο θεσμικός λόγος την διατυπώνει ως «δημοκρατικό έλλειμμα», δηλαδή ως «κρίση αντιπροσώπευσης».

Αυτός είναι ένας από τους λόγους που η συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία παρουσιάζεται ως ιερό και ύψιστο δικαίωμα (αλλά και υποχρέωση), ως απόδειξη «υπευθυνότητας» και «συμμετοχής στα κοινά», ενώ στην πραγματικότητα η εκλογή αντιπροσώπων σημαίνει εκχώρηση της προσωπικής και συλλογικής αυτενέργειας, παραίτηση από τον ατομικό και κοινωνικό αυτοκαθορισμό, ανάθεση της καθημερινής μας ζωής και των κοινωνικών υποθέσεων σε κάποιον διαχειριστή ή «σωτήρα». Μια κάλπικη «συμμετοχή στα κοινά», που ανανεώνει την εξουσιοδότηση για τη διαιώνιση του συστήματος πολιτικής και οικονομικής κυριαρχίας και του θεσμικού-νομικού πλέγματος που την διασφαλίζει.

Στην ουσία, η πολυφωνική ορχήστρα του κομματικού συστήματος παίζει απλά διαφορετικά μέρη του ίδιου σκοπού (του σκοπού της εξουσίας) και η «ελεύθερη επιλογή» αντιπροσώπων (κυβερνητών, βουλευτών, δημάρχων, δημοτικών συμβούλων κλπ.) εξαντλείται στην επιλογή των όρων εκμετάλλευσης-υποταγής και αυτών που θα την επιβάλουν.

Μακριά από τις κάλπες

ΑΠΟΧΗ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Οι κάθε λογής «σωτήρες» υπολογίζουν στην κούραση, την «αμνησία» και το αίσθημα ματαιότητας των «από κάτω», τα οποία θρέφουν τις λογικές της ανάθεσης και όχι της αυτενέργειας, της αντιπροσώπευσης και όχι της χειραφέτησης. Υπολογίζουν στα διλήμματα που εκβιάζουν κουτσουρεμένες και αποπροσανατολισμένες απαντήσεις.

Δεν υπάρχει «ψήφος διαμαρτυρίας» ούτε «ψήφος καταμέτρησης δύναμης» (όπως λένε τα αριστερά κόμματα). Οι εκλογικές διαδικασίες και η ψηφοφορία είναι ένα δημοκρατικό κουστούμι ραμμένο στα μέτρα των πολιτικών και οικονομικών αφεντικών και δεν μπορεί να προκαλέσει καμία ρήξη. Όλα τα υπόλοιπα είναι παραμύθια για να γεμίζουν τα «αντιπολιτευόμενα» και «αντιστασιακά» κομματικά μαντριά. Τα πάντα κερδίζονται στους δρόμους και στα κοινωνικά πειράματα αντίστασης και αυτοκαθορισμού.

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΑΥΤΟ-
ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ

Από την άληθη, η αποχή από τα εκλογικά πανηγύρια ποτέ δεν είναι αρκετή αν αποτελεί μια μεμονωμένη και ευκαιριακή επιλογή, αν δεν συσχετίζεται με τη συλλογικοποίηση, την αμοιβαιότητα, την κριτική σκέψη, τη δράση. Μια αταλάντευτη θέση που δεν αμφισβητείται ούτε ρευστοποιείται από τακτικισμούς. Μια ατομική και συλλογική στάση, που προκύπτει μέσα από τη σύγκρουση και τη ρήξη με την εξουσιαστική βαρβαρότητα, από την αυτοοργάνωση της καθημερινής ζωής και των αγώνων, από το όραμα ενός άληθου κόσμου, συνθετικού πληθυντικού αριθμού, αμοιβαιότητας και αλληληβοήθειας. Ενός κόσμου χωρίς κράτος και ιεραρχία, χωρίς κεφάλαιο και ατομική ιδιοκτησία, χωρίς σύνορα και πατρίδες, χωρίς θρησκείες και ειδικούς, χωρίς πατριαρχία και σεξισμό, χωρίς εθνικισμό και милитарισμό, χωρίς ρατσισμό και διακρίσεις, χωρίς καμιά μορφή ανωτερότητας και εξουσίας.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

Αναρχικές-οί από τις δυτικές συνοικίες της Αθήνας και τον Πειραιά
Αυτοοργανωμένος χώρος αλληλεγγύης και ρήξης ΠΕΣΑΛΤΟ (Κερατσίνι)
Συνέλευση της πλάτειας Κερατσινίου-Δραπετσώνας
Αυτοοργανωμένος χώρος έκφρασης, αλληλεγγύης και σύγκρουσης ΠΑΡΟΔΟΣ (Νίκαια)
ΘΕΡΣΙΤΗΣ, χώρος ραδιουργίας και ανατροπής (Ιλίου)
Αυτοδιαχειριζόμενο κατειλημμένο έδαφος ΑΓΡΟΣ (πάρκο Τρίτση-Ιλίου)
Πρωτοβουλία για την Ολική Άρνηση Στράτευσης (Αθήνα)